

Onderwerp

Plan van aanpak graffitibestrijding en werkwijze muurschilderingen

Opsteller	Arjen van Beek	Collegebesluit	28 maart 2023
Programma	Openbare ruimte	Behandeldatum Raad	10 mei 2023
Portefeuillehouder	J.T.J.L.A. Broeren	Status	Openbaar

Samenvatting

De overlast van illegale graffiti in Nijmegen neemt toe. Voor veel inwoners en ondernemers is dit een doorn in het oog en de reinigingskosten stijgen bovendien. De afdeling Stadsbeheer van de gemeente Nijmegen start daarom met de pilot “graffitibestrijding in Nijmegen”, een integrale werkwijze gebaseerd op de bewezen succesvolle aanpak van graffiti door de stad Den Haag.

Voor het jaar 2023 zijn voldoende middelen beschikbaar voor de uitvoer van deze aanpak. Met dit voorstel vragen we de raad in te stemmen met een begrotingswijziging, waardoor de voor 2023 beschikbare middelen ook kunnen worden benut voor de jaren 2024 en 2025.

Met de voorgestelde aanpak en tegelijkertijd opgestelde werkwijze muurschilderingen wordt invulling gegeven aan de door de raad op 2 november 2022 aangenomen motie “Clean City, Young Vibe”.

Voorstel

1. Ten behoeve van de uitvoering van de pilot “graffitibestrijding in Nijmegen” in te stemmen met begrotingswijziging BW-01875 die ziet op het spreiden van middelen uit het programmabudget openbare ruimte 2023 over de jaren 2023, 2024 en 2025.

Aanleiding

Veel inwoners, (winkel-) eigenaren en ondernemers ervaren overlast van graffiti. De gemeente Nijmegen ontvangt hiervan veel meldingen. In de binnenstad is veel ontsierende, illegale graffiti aanwezig en er komt steeds meer bij, wat verdere verloedering en een onveiligheidsgevoel uitlokt.

Ook in andere delen van de stad neemt de graffiti-overlast toe. Verschillende beheerafdelingen van de gemeente Nijmegen die zich bezig houden met graffiti verwijdering, besteden hier veel geld aan. Dit bedrag neemt elk jaar toe. Voor beheerders voelt dit als water naar zee dragen. Zodra een object gereinigd is, wordt deze binnen de kortste keren weer opnieuw beklad. Ook bij veel ondernemers en andere pandeigenaren in de stad, die hun pand graag netjes houden, zakt de moed in de schoenen wanneer zij hun pand voor de zoveelste keer schoon moeten maken. Beheerders en ondernemers verliezen daardoor de moed en kiezen ervoor hun middelen in te zetten voor andere doelen. Volgens de theorie dat vuil vuil aantrekt, leidt dit juist tot een verdere verloedering van het straatbeeld.

De gemeente Nijmegen start daarom met een pilot “graffitibestrijding in Nijmegen”, gebaseerd op de jarenlange ervaring die de stad Den Haag heeft opgedaan met de

bestrijding van ongewenste graffiti. Hun ervaring is dat een graffiti-aanpak op basis van een integrale benadering leidt tot een schoner straatbeeld en zelfs tot terugloop van reinigingskosten.

Graffiti aanpak in Nijmegen

Voor de stad Nijmegen wordt een integrale aanpak voorgesteld volgens de volgende 7 lijnen:

1. Centrale coördinatie graffiti aanpak door het Gemeentelijk Meldpunt Graffiti,
2. Schoonmaken direct na melding graffiti overlast,
3. Samenwerken met partners in de openbare ruimte,
4. Contact houden met de graffiti scene: ondersteunen straatkunstplatform en faciliteren legale graffiti locaties,
5. Aanbrengen muurschilderingen ('murals') en andere vormen van aankleding om bekladding te voorkomen,
6. Voorlichting geven op scholen, studentenverenigingen en andere plaatsen waar jongeren samenkomen,
7. Versterken handhaving.

Het volledige plan van aanpak "graffitibestrijding in Nijmegen" is eerder per raadsbrief met uw raad gedeeld.¹

Beoogde impact

Met het uitspreiden van de beschikbare middelen is het mogelijk om de kosten voor de pilot te dekken. De integrale aanpak voor de bestrijding van illegale graffiti leidt er naar verwachting toe dat er op termijn jaarlijks minder geld besteed wordt aan schoonmaak.

De uitvoering van het plan draagt bij aan de volgende ambities met onderliggende doelstellingen van de gemeente Nijmegen:

- Ambitie: "we hebben een groene, gezonde en vitale omgeving om in te wonen, te werken en te recreëren."
 - Doel: "we zorgen voor een schone omgeving die bijdraagt aan de leefbaarheid van onze inwoners en bezoekers."
- Ambitie: "we zijn een aantrekkelijke stad met een bereikbaar en hoogwaardig cultureel aanbod en hebben een cultureel klimaat gericht op vernieuwing en innovatie."
 - Doel: "we maken kunst en cultuur toegankelijk voor en door iedereen."
 - Doel: "we vergroten de aantrekkingskracht van Nijmegen."
 - Doel: "we geven ruimte aan innovatie en creativiteit."

Argumenten

1.1 Voor het jaar 2023 hebben we voldoende middelen beschikbaar.

Met de middelen die we in 2023 beschikbaar hebben is het mogelijk om dit jaar aan de doelstellingen van de afdeling Stadsbeheer te voldoen en bovendien middelen in te zetten voor de pilot "graffitibestrijding Nijmegen".

¹ Raadsbrief "Plan van aanpak graffitibestrijding en werkwijze muurschilderingen", nummer E23.000680, 28 maart 2023.

1.2 *Het uitspreiden van de beschikbare middelen maakt uitvoering van de pilot voor de aanpak van illegale graffiti tot en met 2025 mogelijk.*

Kanttekeningen

1.1 *De begrotingswijziging biedt geen structurele dekking.*

Medio 2025 evalueren wij de pilot. Afhankelijk van de resultaten borgen wij de werkwijze in de begroting van 2026 en verder.

Financiën

Uitvoering geven aan deze pilot heeft financiële consequenties. De jaarlijkse kosten worden geraamd op 275.000 euro. Naast het consequent verwijderen van graffiti zijn er ook kosten voor het aanbrengen van alternatieve wandbedekking, uitvoeringskosten voor het bemensen van het centrale meldpunt, het ondersteunen van de urban scene, het opstellen van een raamovereenkomst voor het verwijderen van graffiti (niet elk jaar) en overige kosten (zoals communicatie, ICT, etc.). Voor het eerste jaar, startend vanaf halverwege 2023, worden de kosten geraamd op 190.000 euro.

Het voorstel is om de kosten voor de pilot te financieren vanuit bestaande programmagelden. Voor het jaar 2023 zijn voldoende middelen beschikbaar. Met begrotingswijziging BW-01875 wordt het budget op taakveld Verkeer en Vervoer (budget 61326) voor het jaar 2023 met € 400.000 verlaagd en verhoogd met € 200.000 voor de jaren 2024 en 2025. Het jaarlijkse verschil van 75.000 euro in 2024 en 2025 wordt gedekt vanuit lopende jaarlijkse programmagelden.

Na instemming met deze begrotingswijziging is er voor de jaren 2023 tot en met 2025 voldoende dekking aanwezig om de aanpak illegale graffiti te kunnen uitvoeren.

Omschrijving	2023	2024	2025
Verwijderen illegale graffiti	€ 100.000	€ 150.000	€ 150.000
Ondersteuning urbanscene (incl. voorlichting)	€ 10.000	€ 15.000	€ 15.000
Alternatieve wandbedekking aanbrengen	€ 10.000	€ 20.000	€ 20.000
Opstellen en aanbesteden raamovereenkomst (5 jaarlijks)	€ 20.000		
Overige kosten (organisatie, ICT, etc.)	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Personele kosten (0,5 fte coördinator, 0,5 fte toezichthouder)	€ 40.000	€ 80.000	€ 80.000
Totaal	€ 190.000	€ 275.000	€ 275.000

Evaluatie

Jaarlijks, per kalenderjaar, wordt een rapportage opgesteld waarmee het effect van de aanpak in beeld wordt gebracht. Daarin wordt ook aandacht besteed aan de werkwijze muurschilderingen. Medio 2025 wordt de aanpak geëvalueerd. Uw raad wordt hierover geïnformeerd.

Bijlage

1. Financiële bijsluiters begrotingswijziging BW-01875.